

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
 Vidéken: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és lapkiadótulajdonos:

LÁSZLÓ JOZSEF.

Egyesszám ára 4 fillér.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 276

POLLHEGYEN.

— okt. 25.

(A cethal.) Býró Aerenthal — Lexa
 urnak, az új közös külügyészek ajánljuk
 becses figyelmébe a következő történetkét.
 — Az ifju Dumashoz beállit a titkos drá-
 mairó. Atad egy drámát, néhány nap mulva
 kéri a kitűnő író véleményét. A dráma
 rossz.

— Mit tegyek, uram, hogy jobb drámákat
 írjak? kérdi a szerző.

— Tudjs mit? felel Dumas: Eppen
 most olvasom, hogy a hal — ételnek (sok
 levén benne a kántartalom) kitűnő hatása
 van a képzelőtehetségre. Táplálkozzék Ön
 is vagy félesztendeig hallal, azátán írjon
 drámát.

Beállit félév mulva Dumas vadpoétája.
 Drámát hoz, de még rosszabbat, mint a
 multkor. Dumas kegyetlenül lerántja.

— De hiszen (szabódik a drámák kontára)
 megfogadtam a jó tanácsot és egyebet sem
 ettem fél esztendeig, mint csupa halat! . . .

— Helyes, helyes — szólit ismét Dumas
 — de hát micsoda halakat evett.

— Pisztángot, süllőt, tokot, harcsát . . .

— Szerencsétlen (főmed rá az író)
 hiszen Önnek mindennap egy cethalat kel-
 lett volna elfogyasztania, hogy megjőjjön a
 tehetsége!

Aerenthal báró mondta az elődei azért
 szűkölködtek tehetség nélkül, mert csupa
 kis hallal táplálkoztak. Ezeket is a zavaros-
 ban halászták. Hátha Aerenthal báró kísér-
 letet tenne naponta egy egy cethallal?

*

(A Skoda-ágyuk.) Csak peches egy
 alak az a szegény Goluchovszky! Meg sem
 tudta rendelteni Szerbiával ama bizonyos
 Skoda ágyukat, mégis elsültek és halálra se-
 bezték az ő ekszcenciáját. Politikájának
 pedig az a legérdekesebb kritikája, hogy még
 ilyen kis állam sem ijedt meg tőle. A Skuptsina
 is bizalmat szavazott Pasics miniszterelnök-
 nek, azért nem hátrált meg Bécs előtt. De
 sőt a szerbek is koszorúval és ágyulövéssekkel
 adóznak Rákóczy szellemének. Fáj ugy-e,
 hogy ezek az üdvölvések nem Skoda-ágyukkal
 történnek?

A tisztviselők megélhetése.

— okt. 25.

(†) Legnehezebben sulyosodik a
 megdrágult piac, a mindennek felszö-
 kött ára a tisztviselőkre.

Nap-nap mellett egyebet nem le-
 het hallani, minthogy ennek vagy an-
 nak a szükséges cikkek felment
 az ára.

A béreket fölemelték, de csak a
 kisiparosoknál, mert ezeknek a hely-
 zete már elviselhetetlen volt, de ha
 ezek is még jobban fel lesznek emelve,
 ugy csak az általános pangás követ-
 kezhetik be.

Nincs töke, a kamatláb nagy, ki-
 vitel ugyszólván semmi, nincs vevési
 kedv, mert nincs pénz.

Segíteni még csak mindenki tud
 magán, ugy, ahogy lehet, de mit esi-
 náljon a köztisztviselő, kinek otthon
 gyermekei sírnak, kinek csak adóssága
 van, kinek jövedelme a legkorlátoltabb.

Mivel ember elég van, tehát a
 köztisztviselő várhat, — így gondol-
 koznak a magasabb körök.

Van is nyomorgás mindentelé, még
 pedig milyen, azt ki sem lehet beszélni.
 Szánalmas helyzetekről írha nánk,
 mikor a család koplal és nélkülöz s
 nem képes helyzetén javítani.

Sürgösen kellene intézkedni, hogy
 a tisztviselők megélhetési feltételei
 biztosittassanak, mert különben a tár-
 sadalmunk gerincét alkotó osztály alatt
 inog a talaj.

A tisztviselőknak saját ügyükben
 szervezkedni kell s helyzetük tarthatat-
 lan voltát kormány és törvényhozás
 előtt fel kell tárniok.

ORSZAGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól —

Budapest, okt. 25.

Nagyon gyér érdeklődés mellett indult
 meg az iparfejlesztési javaslat mai vitája. A
 kormány tagjai mind jelen vannak az ülésen,
 a melyre megjött Bécsből gróf Zichy Aladár
 is. A mai ülés folyamán ismét miniszter-
 tanács lesz a közös miniszterek válsága
 dolgában.

Az ülésen Jus h Gyula elnökölt, a ki
 számos székely község kérvényét mutatta be
 a birtokrendezés ügyében. Bejelentette, hogy
 II. Rákóczy Ferencz és bujdosó társainak
 hamvai vasárnap reggel érkeznek meg. A
 keleti pályaudvaron ez alkalommal a kép-

**REGÉNY A VADSZÖLŐVEL BE-
 FUTTATOTT KUNYHÓRÓL.**

Írta: Vidovich Ernő

IV. MAGDA LELKE.

Édes Pál!

Köszönöm kedves levelét, de leginkább
 köszönöm, hogy megírta nekem hűségesen
 a mult történetét. Elejtett szavaiból már ré-
 gen sejtettem, hogy az a meghalt ideál nem
 egyéb hazugságnál, de nem közönséges
 hazugság, mert azt maga nemcsak másnak
 hazudta, de önmagának is, lassan meggyö-
 ződésévé vált, hogy az a leány csakugyan
 élt és szerette magát. És ki tudja talán
 igazsága is volt. Naga lelke egész hovával sze-
 retett egy leányt, reáparazolta lelkének
 minden kincsét, minden érzését, minden ér-
 sését, azután megtudta, hogy az a leány
 nem szerette, csak rut, szivtelen játékot üzött
 magával, megtépázta a lelkét, elrabolta a
 boldogság utolsó gondolatát. Köznapi törté-
 net ez is, a maga korában megtörténik min-
 den férfival. Más tud azután kécagni, mu-
 latni, maga nem tette ezt, szívébe rejtette
 keserűt s alkotott egy oly történetet, a mely
 elvégre is nem hazugság, mert az a leány
 csakugyan halottja magának, meghalt abban

a pillanatban, mikor utoljára sugta magá-
 nak! — Szerettem. Ugy-e édes Pál, nem
 mentegetem magát, mikor ezt írom és nem
 hazug történetet komponáltam ki én is, mert
 a mint a maga talpig becsületes lelkét ismer-
 rem, ez nem történhetett másképen csak így.

Olyan jól esik magára gondolni. Mag-
 simogatom azt a padot, a melyen annyiszor
 ült a kertben, ideképzelem magam mellé, a
 mint kék szemével reám néz s a tekintetünk
 összeolvad hosszú, forró csókban.

De nehéz az élet maga nélkül. Miért is
 kellett itt hagynia engem, Pál. Nem panas-
 kodni akarok, sőt kérem ne keserítse el az
 életét, higgye, el fog még maga jobb napo-
 kat is élni, mert ki étdemelné ezt meg, ha
 nem maga.

Hagyja a bánatot egészen nekem, hozzá
 szoktam már a szenvedéshez, türom békével,
 de magának nem szabad szenvedni, mert
 megtiltom.

Emlit levelében egy oly kérdést, a melyet
 legjobban szerettem volna szóval elintézni,
 de nehogy azt higgye, mintha én nem akar-
 nék arról tudomást venni, ima írok arról is,
 de előbb engedjen egy más kérdést. Miért
 kutatjuk mi a jövőt? Higgye meg, végtelen
 nyugodtságot kölcsönöz az életnek, ha csupán

a jelennek élünk s miért küzdjünk a jövőért,
 a mely utoljára is eljön magától. Én sohasem
 szoktam aranyos légvárakat alkotni, mert az
 álmok nagyon ritkán válnak valóra s olyan
 keserű az lombhullás, az ábrándok temetése.

S ne haragudjon Pál, de én a vad-
 szölővel befuttatott kunyhó problémáját le-
 hetetlenségnek tartom. Szinte hallom, a
 mint itt keserűen felkacag s azt hiszi, hogy
 a szerelmem nem egyéb muló szeszélynél.
 Elhinném, ha ketten élnénk a világon, de
 mindketőnknek kötelességei vannak a tár-
 sadalom iránt, én legalább nem ugy vagyok ne-
 velve, hogy itt tudnám hagyni ezt a kedves, bi-
 zalmas kört, ahol gyermekkorom legvidé-
 mabb napjait éltem és ha meg is tudnám
 tenni, nem hiszem, hogy annak az életnek
 nem egy keserű, fájdalmas akkord lenne a
 vége, amely elfeledtetné a multat, azt a
 színes, ragyogó boldogságu multat. Nem ír-
 tam volna még ezt, ha nem tudnám, hogy
 maga nem gondolhat mást rólam, mint jót.
 Ne kutasuk mi a jövőt Pál.

Ugy-e kiöntötte a moriumot? Többé
 nem gondolt a sok keserűségre, nincs miért
 mulatoznia Pál, hiszen nem bánthatja többé
 semmi. Üdvözl!

Magda.

viselőik számára külön elképzelt helyet tartanak fel.

Kossuth Ferenc: A székesfehérvári-bicskei, bicske-tápai és sífok—mocsoládi h. é. vasutak engedélyezésére vonatkozó törvényjavaslatokat nyújtja be. A javaslatokat kiadják a bizottságoknak.

Várady Károly: A mentelmi bizottság nevében jelenti, hogy Nagy György kétrand-beli mentelmi ügyét elintézték.

Zakariás János: A kérvényi bizottság nevében jelenti, hogy a bizottság a kérvények második sorjegyzékével elkészült s kéri a jelentés kinyomtatását és szétosztását.

(Az iparfejlesztés.)

Pop C. István: Az első szakasz a) és b) pontjához módosítást ajánl. Nem helyesli a javaslatban célba vett segélyezéseket és engedményeket, mert szerinte azokat támogatják csak rendesen, a kik a közteher viseléséből ki vannak zárva vagy kibujnak az alól. A nemzetiségi képviselőknek nem kell a javaslat, mert rossz. Az iparfejlesztést úgy csinálják, hogy például Aradon szalmagyárat állítottak, a melynek büze megfertőzi a város levegőjét. Kéri módosítást a felolvasását.

Kossuth Ferenc: A módosításhoz nem járul hozzá.

Eber Antal: Pop. C. István módosítását ellenzi, mert az iparvállalatok a községek helyzetét javítani fogják. Több módosítást ajánl.

Kossuth Ferenc: A módosításokat elfogadja.

Lázár Pál: Módosítást ajánl.

Kossuth Ferenc: Hozzájárul.

A Ház ezután az első szakaszt az előadó, Eber Antal, Csernoch János és Lázár Pál módosításaival elfogadta.

A második szakaszhoz Nagy Emil szolt, a ki a villamos erő büntetőjogi védelmére vonatkozó passzust magyarázta s odamódosította az említett szakaszt, hogy ott a horvát büntető törvények számítsanak.

Eber Antal: A villamos erő ellopására vonatkozó igazságügyi rendelkezés kihagyása mellett szól, mert az a helyzetet még rosszabbá tette. Mi itt a horvát büntető törvény rendelkezéseinek miként való alkalmazásáról nem diszponálhatunk. Ő nem akarja elhagyni a passzust, mert úgy látja, az igazságügy-miniszter nagy súlyt helyez rá, de szeretné, ha máshol helyeznék el.

Kálóssy József: Föltétlenül állítja, hogy az ő és sok képviselőtársa nézete szerint az igazságügy-miniszternek a villamos energia büntetőjogi védelmére vonatkozó módosítása nem való ebbe a törvénybe.

Az elnök: Ez már nem személyes kérdés.

Kálóssy József: Akkor a Ház engedélyt kéri, hogy bővebben szólhasson.

Az elnök: Hiszen a képviselő ur szólhat a szakaszhoz is. De személyes megítélés címén szólalt fel és ebből nem akar precedenst alkotni.

Kálóssy József: Akkor a szakaszhoz szöveg.

Az elnök: De itt Olay Lajos van feliratkozva (Nagy derűtség.)

Kálóssy József: (leül.)

Olay Lajos: Kálóssy javára lemond a szólás jogáról.

Az elnök: Akkor tessék letörölni.

Kálóssy József: Nem lehet nekünk itt büntető kérdésekben Horvátországot illetőleg amikor a büntető törvény Horvátországot expressis vobis kivette, bármiképen is rendelkezni. Indítványozza, hogy az említett szakaszt módosítás végett adják vissza az igazságügyi bizottsághoz.

Olay Lajos: A passzus fenntartása mellett szól.

Issekutz Győző: Az előadói módosítás mellőzését kéri. (Polónyi miniszter belép a terembe. Felkiáltások: Berendelték a gazdát!)

Simonyi-Semadam Sándor: Azt a védelmet, melyet az iparnak Magyarországon megadnak, Horvátországnak is meg kell adni Horvátországban a büntető törvény autonóm jog, tehát az ilyen kérdéseket más törvényekben kell elintézni, melyek azian

közösek lesznek nálunk is, ott is. Kéri, hogy a kérdést most hagyják szabadon.

Polónyi Géza igazságügy-miniszter: Azt hiszi, hogy fölmerült aggodalmakra vonatkozólag megnyugtassa a Házat. Nem szabad megfélekedezni arról, hogy gondoskodni kell az iparvállalatok olyan védelméről is, hogy ne lopják az árumunkát Horvátországról itt szintén kell gondoskodni. Minden más államban ezt a kérdést könnyebben lehet elintézni, mint nálunk, mert Horvátországnak a büntető törvény autonóm jogai közé tartozik. Horvátországra a büntetést ki nem mondhatjuk. Módosítást ajánl mely szerint a törvénybe foglaltatnék, hogy a villamos energia lopása Horvátországban az ottani törvények szerint büntetessék.

Hálósy indítványa mellett Nagy Ferenc Szunyog Minály, Eber Antal és még vagy öt képviselő szavazott. A többség a pontot elfogadja.

Eber Antal kéri, hogy itt a horvát képviselők is szavazhatnak-e?

Az elnök: Kéri, ki szavaz Eber Antal módosítása fölött.

A többség Eber Antal módosítását elvetette.

*

(Távirati tudósítás.) A negyedik szakasznál **Maniu Gyula** erős szavakkal támadja a javaslatot. Egy izben így szól:

— *En nem vagyok magyar!*

Erre nagy zaj keletkezik. Felkiáltások hangzanak: Rendre! Rendre!

Elnök ezen és több más kifejezésért *rendre utasítja a szót.*

Szterényi József államtitkár és **Kossuth Ferenc** kereskedelmi miniszter visszautasítják Maniu támadásait, mire a Ház a szakaszt csekély módosítással elfogadja.

Ezzel a Ház a vitát félbeszakítja s folytatását november 3-ára tűzi ki. Addig nem lesz ülés.

A mai ülés déli 1 órakor véget ért.

Rákóczy zarándokai.

— okt. 25.

A kassai ünnepre elzarándokló ifjak utja valóságos diadalmenet volt. Viselt dolgaikról a következő értesítést kapjuk:

Kedden reggel Both Lajos IV. 6. jh. Szabó Lajos IV. jh. és Siposs Imre III. éves hittanhalgató vezetése alatt egy, a debreceni főiskola növendékeiből álló, 50 tagú küldöttség indult el, hogy a Rákóczy hamvainak Kassán való elhelyezéséhez gyalog elzarándokoljon. Debrecenben az elindulás előtt Csiki Lajos dékán intézett az ifjúsághoz buzdító beszédet. Hajduhadház és Téglás község lakossága előre értesítve nem volt, minek következtében csak rögtönözve, de annál nagyobb bensőséggel ünnepelhették a fiatalságot, Ujfehértó lakossága zeneszóval, zászlók alatt fogadta a zarándokló csapatot. Az egész község lobogódiszt öltött. Az utakat fehérbe öltözött leányok virágokkal szórták be. Balogh Lajos főjegyző remek üdvözlőre Tarnóczy Lajos 4 éves th. válaszolt. Egy órakor közös ebéd volt, melyet az intelligencia és a község előljárósága adott. Körülbelül 300-an vettek rajta részt. Felköszöntőkben sem volt hiány.

Fél háromkor elindult a csapat, melyet a lakosság zeneszóval, hazafias dalokat énekelve a község határáig kísért, ahol már várt rájuk Nyiregyháza város küldöttsége. Megható jelenet volt, amikor a 400 tanuló számláló nyiregyházi főgimnázium, testületileg zászlók alatt tanáraik vezetésével megjelent ifjúsága összetalálkozott velük és összeülkezve, könyvek között elénekelték a szöveget. A határon Balla Jenő egy pár

szóval üdvözölte az ifjúságot, melylyel Balla városi tanácsos, Kertész Bertalan főkapitány, Jánoszy Endre tanácsos és a több ezerre tehető közönség a városig terjedő 12 kilométeres utat gyalog tették meg. A város ki volt világítva, az utcákat folyton éljenző közönség töltötte meg. A hivatalos fogadtatás a város városháza előtt volt, ahol 6000 ember gyűlt össze. Legelőször a zarándoklók, a közönséggel együtt, tárogató és Benczi Gyula országos hírű zenekarának a kíséréte mellett a himnuszt énekeltek el. Majerszky Béla polgármester, mint a debreceni főiskola volt növendéke tartalmas beszédben üdvözölte az ifjakat.

Kiemelte, hogy Nyiregyháza város hajdan a Rákóczy tulajdona volt s amidőn a küldöttség az ő szent hamvaihoz zarándokol tekintse magát a kuruc város vendégeinek. A nagy tetszéssel találkozott beszédre Szabó 4 jh. válaszolt.

Hangoztatta hogy a nemes vármegyének híres székvarosát örömmel keresték fel mert a kurucok ősi fészke itt volt és az utódoktól csak is biztatást merithetnek. A fél 7 órakor Nyiregyháza érkezett ifjúság tiszteletére a korona kistermében bankett volt, melyen a hely kicsinysege miatt csak 150—200-an vehettek részt.

Bogár Lajos városi főjegyző kezdte meg a lelkes felköszöntők hosszú sorozatát. Az ifjúságot éltette amelyet szent lelkesedése nagy tettekre sarkal. A kiküldötteknek a nagy cél eléréséhez erőt és kitartást kívánt. Both Lajos IV. 6. jh. válaszolt. Azzal a szándékkal indultak el — úgy mond — hogy lelkesítsenek.

Örömmel tapasztalja, hogy erre szükség nincs, mert ahol a hazafiság lángja oly magasan lobog mint Nyiregyháza, ott a lelkesítőkből, lelkesülők lesznek. Poharát a főjegyzőre üritette. A polgármestert, mint a hazafiság mintaképét, és a város képviselőjét Tarnóczy Lajos köszöntötte fel, melyre ő a régi idők emlékeit felnyitva válaszolt. Ezeket kívül elhangzott még vagy 30 tosz. Este fél 11 órakor az ifjúság a városháza disztermében uri kényelemmel berendezett szállására vonult.

Másnap 8 órakor, kellemetlen, szeles időben, a szózat hangjai mellett Tokaj-felé elindult a lelkes csapat, melyet a közönség a város széléig kísért ki.

Ebéden Rakamazon lesznek, ahol az eddig tapasztalt tüneményes vendégszeretet megfog ismétlődni.

Este Tokajban a Rákóczy-szobra javára hangversenyt tartanak. A jegyek mind elkeltek. Onnan Sárospatak és Sátoraljaújhelyen át mennek Kassára. Borsiban nagy ünnepélyt tartanak. Diadalmenetük előre láthatólag szerabaton ér végett.

A vármegye legtöbb adófizetői.

Hajduvármegye virilisei.

— Az igazoló választmány ülés. —

— október 25.

Hajduvármegye igazoló választmánya tegnap, október hó 25-én délelőtti 9 órától délután 6 óráig tartotta ülését, melynek tárgyát a legtöbb adót fizető vármegyei bizottsági tagok nyjegyzékének összeállítása képezte.

A virilisek névsora, lakhelye s a fizetendő adó mennyisége a következő:

Semsei Andor bírtokos Budapest 42966 korona, Zichy Géza gróf Tetétlen 12457 korona, Hartstein Péter Debrecen 11290 korona, Kovács Ákos Kaba 9307 korona,

Lichtschein Dezső Balmazújváros 8675 korona, Fried Leó Tiszacsege 5255 korona, Furst Odón Balmazújváros 4246 korona, ifj. Liehstein Samu Balmazújváros 3829 korona, Rosinger Lajos Tiszacsege 3722 korona, Vecsey Oláh Miklós Tokaj 3483 korona, Fischbier Ignác Nádudvar 3385 korona, Czeplédy Mihály dr. Debrecen 3384 koron, Mandel Samu Kaba 3290 korona, Berencsi János Hajdunánás 2926 kor., Adler Farkas Hajduszoboszló 2671 korona, Fekete Sándor* polgármester Hajduszoboszló 2548 korona, Somossy Béla* polgármester Hajduszoboszló 2133 korona, Nagy Imre Hajduszoboszló 2007 korona, Rosenfeld Ignác Kaba 1831 kor., Dégenfeld Imre gróf Téglyás 1799 korona, Bleuer Adolt Balmazújváros 1773 korona, Fisch Jakab Püspökladány 1710 Bleuer Mór Téglyás 1707 kor., Gyémánt Simon Püspökladány 1650 korona, Dézsi Rudolf* Püspökladány 1628 korona, Soós Géza Nádudvar 1623 korona, Csohány Antal Hajdunánás 1550 korona, Vohl Adolf Hajdudorog 1544 korona, Berencsy Gyula* Hajdunánás 1522 korona, Molnár Endre Nádudvar 1577 korona, id. Gyulai István Hajdunánás 1513 korona, Liszka Nándor* Debrecen 1516 kor., Stark Izidor B. Ujváros 1502 korona, Lichtmann Mór Püspökladány 1440 korona, Szálkai András Hajduböszörmény 1430 korona, Gál Ferenc ifj. Hajduböszörmény 1362 korona, Kohn Dávid Püspökladány 1333 korona, Papp Lajos Hajdunánás 1319 korona, Stern Péter Téglyás 1292 korona, Oláh Sándor Hajdunánás 1299 korona, Ujhelyi Andor lelkész* Hajdudorog 1290 korona, Körner Béla Hajduszoboszló 1276 kor., Kömmerling János Hajdudorog 1275 kor., Mildner Béla lelkész* Püspökladány 1255 kor., Leitner Sándor dr. közjegyző* Hajduböszörmény 1241 kor., Grósz Nagy Mihály Hajduszoboszló 1237 kor., Csohán Ferenc ifj. Hajdunánás 1228 kor., Kövér Antal Hajduböszörmény 1214 kor., Veres Menyhért orvos* Hajduböszörmény 1206 kor., Budaházy Zoltán dr. törvénytudó* Debrecen 1104 kor., Löwinger Armin dr. ügyvéd* Hajduböszörmény 1206 kor., Loós János Hajduszoboszló 1197 korona, Schlachter János Hajdunánás 1188 korona, Kun Ferenc Nádudvar 1168 korona, Weszprémy István ügyvéd* Hajduböszörmény 1167 korona, Demjén Lajos Nádudvar 1156 korona, Demjén Gábor Nádudvar 1143 korona, Nagy Kálmán id. Hajdunánás 1128 korona, Pákozdy Lajos lelkész* Hajdunánás 1123 korona, Makai János Hajduszoboszló 1109 korona, Fazekas Gábor ifj. Hajduböszörmény 1093 korona, Simay Ferenc* Püspökladány 1091 korona, Csohán László* polgármester Hajdunánás 1085 korona, Dobi Sándor Nádudvar 1069 korona, Lengyel Endre lelkész* Hajdudorog 1061 korona, Fogthűy János Hajduszoboszló 1045 korona, Soltész László lelkész* Hajduszoboszló 1037 korona, Angyal Sámuel Hajduböszörmény 1017 korona, Karácsony Zs.* Földes 1009 korona, Kovács Gyula alispán Debrecen 1004 kor., ifj. Tisza Imre Püspökladány 1001 korona, Malatinszky József dr. ügyvéd Hajduszoboszló 997 korona, Propper Miklós Hajduszoboszló 992 korona, G. Tóth Mihály id. Hajduszoboszló 991 korona, Oláh Miklós Hajduszoboszló 987 korona, Flaska Kálmán* Földes 985 korona, Kalocsay Gusztáv* lelkész Hajduszoboszló 984 korona, Paulovics József Egyek 962 korona, Márton Gábor Hajduszoboszló 944 korona, Nagy Gábor dr. ügyvéd Hajdunánás 926 korona, Baum Ferenc Püspökladány 918 korona, Grósz Herman Hajduböszörmény 917 korona, Orosz Endre Debrecen 895 K., U. Szabó Sándor Hajduböszörmény 885 K., Cs. Szabó János Hajduszoboszló 893 korona, Fazekas Gábor id. Hajduböszörmény 883 korona, Kovács Antal* Hajdunánás 879 korona, Kövér Pál id. Hajduböszörmény 879 korona, Harsányi Károly Hajdudorog 868 korona, Forrai Ernő Nádudvar 859 korona, Stahle Dániel Hajduszoboszló 848 korona, Borbély Mihály Hajduszoboszló 846 korona, Propper Mór dr. ügyvéd Debrecen 846 korona, Meisels Vilmos Nádudvar 844 korona, Berger József Kaba 843 korona, Grünfeld Adolf id. Püspökladány 836 korona, Klein József Hajdudorog 845 korona, Csohán Ferenc* Haj-

dunánás 828 korona, Poroszlai Albert Hajduböszörmény 823 korona, Sággy Ferenc* gyógyszerész Hajduszoboszló 819 korona, Szabó András Hajduböszörmény 818 kor. Sinay Antal Hajdunánás 813 kor., Leszkay János H. nánás 811 k., S. Kovács László H. nánás 804 k. Major Gyula Bösözörmény 800 k. Pakay Károly* ügyvéd Hajduböszörmény 799 kor., Szabó Elemér Hajdudorog 798 kor., B. Nagy Károly Hajduszoboszló 796 kor., Reszegi Ferenc Hejducánás 784 kor., Friedrich Lajos Hajduböszörmény 778 kor., Szilágyi János Hajduszoboszló 774 kor., Pápay Kálmán dr. Hajduböszörmény 669 kor., Grósz Adolf dr. Hajduszoboszló 751 kor., Losonczy Károly Kecskemét 750 kor., U. Szabó János Hajduböszörmény 749 kor. Mórle Imre Hajdunánás 749 kor., Szilágyi Mihály Kaba 743 Zakar Sándor árvaszéki úrnök Hajduszoboszló 739 kor., Csizsár Imre Hajdunánás 725 kor., Magyar Gábor birtokos Hajdunánás 721 kor., Klein Aron Hajduböszörmény 711 korona G. Tóth János rendőrkapitány Hajduszoboszló 706 korona Leitner Dezső Hajdusámson 701 korona, Erosei Károly Hajdunánás 696 korona, Kardos Géza gyógyszerész Tiszacsege 695 korona, Bársony Sándor H. Bösözörmény 691 korona, Paulinyi Vilmos Hajdunánás 689 korona, Csengery József Hajdunánás 684 korona, Oláh Imre Debrecen 678 korona, Takács István Hajdunánás 672 korona, Csohán János Hajdunánás 658 kor., Sály Lajos Hajduszoboszló 654 k., Korpos János Hajduszoboszló 653 k. M. Tóth Pál Hajduszoboszló 660 K., Kovács Gábor Hajduszoboszló 647 kor., Décsy Lajos Hajduszoboszló 647 kor., Kiss Sándor dr. orvos* Hajduszoboszló 647 kor., Molnár Nádudvar 644 kor., Császi Jakab Hajduszoboszló 642 kor., S. Kovács Sándor Hajduszoboszló 646 kor., Körtvélyesi Kálmán Hajduszoboszló 639 kor., Klein Miksa Kaba 605 kor., Fejér Sándor Püspökladány 635 kor., Kürti Pál Hajduszoboszló 631 korona.

A csütörtöki felolvasó est.

— Saját tudósítonktól. —

— okt. 25.

Városunk kulturális életében kétségtelenül nagy és fontos szerepet tölt be az ugynevezet csütörtöki felolvasó est — ciklus, melyet a feledhetetlen emlékü dr. Wolaffka páratlan agilitásával, ügybuzgalmával a színvonal és a művészi tökély oly magas fokára emelt, hogy méltán érdemi meg az általános, várososszerte megnyilvánuló érdeklődést.

S kétségtelen, hogy ezek a felolvasó estélyek nagy hiányt töltenek be Debrecen társadalmi életében, amit igazol különben ezen estélyek eddigi páratlan sikere. Egyedül áll e téren, tehát mi sem természetesebb, hogy közönségünk tömegesen keresi fel.

Az idei évad első felolvasó estélye tegnap zajlott le a rom. kat. főgymnázium dísztermében.

Azok a kik boldogult Wolaffka püspök elhunytával méltán aggódtak ezen fényes sikerekben gazdag felolvasó esték jövőjéről, örömmel látták ez estén, hogy ez aggodalom alaptalan volt. Az a kis, de lelkes gárda melynek éltető lelke örökre eltávozott, nem lankadó buzgósággal működik tovább eme esték sikere érdekében s hogy fáradsága nem volt hiába való annak tanuja, fényes bizonyítéka a mai est óriás sikere.

Az összes szereplők dr. Gábay Rezső, Piribauer Ferenc, Husz Lajos, Szigmeth Károly, Pávay Boriska urleány s a Szvetitsch zárda tanítónő képzőjének dalárdája egymást igyekeztek felülmúlni a siker érdekében. A gyönyörű elnöki megnyitó, melyet az új elnök dr. Létay Rezső tartott, megemlékezve feledhetetlen elődéről, Piribauer művészi játéka, melyet Husz Lajos pompás zongora kísérete még jobban érvényre emelt,

Szigmeth Károly, a kárpát kutató remek vetített képekkel illusztrált pompás felolvasása, Pávay Boriska urleány valóban elbájoszó szavaiata s a női dalárda bájos s megragadó éneke méltó beköszöntői eme remek felolvasó estéknek, melyeknek folytatását nehezen várja az a hálás s előkelő közönség, mely minden egyes szereplőt zúgó tapsviharral jutalmazott s amely a legnagyobb elismeréssel s megalégedéssel távozott eme rendkívül sikerült felolvasó estről.

KOZIGAZGATÁS.

Értesítés. A városi katonai ügyosztály a következő értesítést teszi közzé: „Egyes lapoknak a sorozásokra vonatkozó közleménye következtében értesítettnek a hadköteles ifjak, hogy a kibocsátott, esetleg kibocsátandó sorozási idézésekben foglaltakhoz alkalmazkodjanak, nehogy az említett közleményekre építve kihágást kövessenek el s mint törvénytelenül távol levők köröztessenek és megbüntettessenek. Debrecen, 1906. október hó 25. A városi tanács katonai és illetőségi ügyosztálya.

A cséplőgép áldozata.

— 36 óráig orvosi gyógykezelés nélkül. —

Borzalmas szerencsétlenség.

(Saját tudósítonktól.)

— okt. 25.

Borzalmas, részleteiben idegrázó szerencsétlenség színhelye volt tegnap a Debrecen határában fekvő Gara féle tanya. Egy boldogtalan fiatal leány lett áldozata egy modern gépkolosszusnak, mely örökre nyomorékká, keresetképtelenné tette a szerencsétlent.

Nagy mértékben növelte a baleset súlyosságát, hogy nem tudták nyomban a helyszínen segélyben részesíteni, sőt mikor vonaton akarták behozni Debrecenbe, az állomásfőnök érthetetlen okokból megtiltotta a felszállítást, miáltal a baleset által előidézett sérülés oly veszedelmes jelleget öltött, hogy a kórházban kénytelenek voltak a sérült lábat amputálni — levágni.

Ez mindenesetre olyan körülmény, mely feltétlen elítélendést követel. A higiénia követelményei, de meg a belügyminiszter különböző rendeletei szerint, minden mozgásban levő gép mellett kell egy szabályszerűen berendezett szekrénynek lenni aminek a rendelkezése az, hogy az előforduló baleseteknél a gyors segélynyújtás lehetővé tétessék.

Különbözik hogy megvoltak-e az elővigyázati intézkedések, kiket és miért terhel a felelősség, azt majd a vizsgálat van hivatva kideríteni. Mi csak azokat a tényeket regisztráljuk, melyek még borzalmasabbá tették a balesetet, csupán arról adunk számot megdöbbenéssel, hogy egy súlyosan sérült 36 óráig keresztül nélkülözze a szakszerű orvosi segélyt.

A szerencsétlenségről tudósítók a következőben számol be:

Gara Alajos Debrecen határában fekvő tanyáján már napok óta folyik a cséplés. Tegnap délután Heiman Teréz az egyik mozgásban levő cséplőgép mellett foglalatostkodott, mikor egyszer csak egy rémes jajszó halatszott a

leány ajkáról. A szerencsétlennek egyik lábát a gép elkapta és a szó legszorosabb értelmében összeroncsolta. A gépet hirtelen megállították. Ekkor tárult csak teljes borzalmaságában elébük a borzalmas baleset. A leány véres lábakkal eszméletlen állapotban rogyott a földre, esése közben is több sérülést ejtve magán.

A szerencsétlent nem tudták orvosi segélyben részesíteni, hanem csak úgy jól-rosszul bekötözve a csegei állomásra vitték, hogy behozzák a debreceni közkórházba.

A csegei állomásfőnök azonban semmi szin alatt nem engedte, hogy a vasúti kocsira felszállítsák a súlyosan sérültet. Így tehát kénytelenek voltak a tanyai emberek visszavinni, csak ma hajnalban hozták aztán be — szekéren.

Azonban a hosszú szekeren való behozatal annyira elmérgesítette sérülését, hogy Debrecenbe érve, a közkórházban másként nem tudtak a szerencsétlenen segíteni, mint amputálás útján — a sérült lábat tőből levágták.

Dacára annak, hogy az operáció teljes mértékben sikerült, a még alig 17 éves fiatal leány élethenmaradásához kevés a remény.

A debreceni ügyészség, melynek az esetet bejelentették, megindította a nyomozást, hogy kit terhel a felelősség a szerencsétlenségért.

NAPI HIREK.

Ma-pról-napra.

— okt. 25.

(Balogh Ádám nótája.)

Törökbarsony süvegem,
S most élem gyöngyöletem;
Balogh Ádám a nevem,
Ha vitéz vagy, jer velem!

Fakó lovam, a Murza,
Lajta vizét megússza,
Bécs alját ha nyargalja;
Császár azt megsiratja.

Császárt hogyha künn kapom:
Harcosait lecsapom,
Magát is megugratom,
Bécs várába futtatom.

Zsendeles hi, eszterhás...
Ég a város, ég a ház,
Nem is egy ház, háromszáz,
Mert a kuruc ott tanyáz.

Vitéz! Hol a tarisznyád?
Vedd elő a pogácsát;
Zsendely pattog, hull a nád,
Süthetünk ma szalonnát!

Sándor Ferkó, sógorom —
Adsz ide a jó borom!
Harc után ha szomjazom:
Az áldomást megiszom.

Rákóczy ünneplése.

— október 25.

II. Rákóczy Ferenc és Thököly Imre szabadsághősök társaik hamvainak a hazai földre nyugalomra tétele alkalmából, 1906. október 30-án délelőtt 10 órakor a debreceni nagytemplomban tartandó istentisztelet sorrendje a következő:

1. Kezdő ének: 74. dicséret 2. verse.

Itt megállunk te előtted
Felséges Isten!
Igaz szívhől áldozunk te előtted,
Vallást teszünk rólad
Felséges Atya Isten!

2. Közéneke: XC. Zsoltár 1., 2. verse:

Te benned biztunk eleitől fogva
Uram! Téged tartottunk hajlékunknak,
Mikor még semmi hegyek nem voltak,
Hogy még sem ég, sem föld nem volt formálva:
Te voltál és te vagy erős Isten
És te megmaradsz minden időben.

Az embereket te meghagyod halni
És ezt mondog az emkeri nemzetnek:
Légyetek porrá kik porból lettetek!
Mert ezer esztendő előtted annyi,
Mint a tegnapiak 6 elmúlása
És egy éjnek rövid vigyázása.

3. Rákóczy a határon. Előadja a városi dalegylet.

4. Imádkozik: Könyves Tóth Kálmán lelkész.

5. Himnusz. Előadja a városi dalegylet.

6. Közéneke: XC. Zsoltár 9. verse:

Szolgaídon láttassad dolgaiddat,
Dicsőségedet ezeknek fiaim,
Add értenünk felséges hatalmadat,
Mi kegyes Urunk! Oh irgalmas Isten!
Minden dolgunkat birjad, forgassad,
Kezeink munkáit igazgassad.

*

II. Rákóczy Ferenc fejedelem hamvainak a hazai földre érkezése napján folyó hó 27-én Szombaton délelőtt fél 10 órakor a Deák Ferenc utcai izr. templomban hálaadó istentisztelet fog tartatni, melyre az izr. hitközség t. tagjai ezennel meghívattak. Sorrend: 1. 90—91. zsoltár recitálása, 2. Ima: tartja Krausz Vilmos főrabbi, 3. El-molé, rachmim. 4. Hanauszén tsnób, 5. Hymnus.

Fényes képkiallítás Debrecenben.

— okt. 25.

A debreceni műpártoló egyesület választmányára dr. Csikos Sándor igazgató előktele alatt rendkívül fontos s kulturális szempontból messze kihatású ügyben tartott ülést tegnap délután.

Nevezetesen a felsőmagyarországi vándor képkiallítások Debreczenbe való lehozataláról volt szó. Ezen rendkívül fényes, magas művészi becsű biró képkiallítások óriási sikere országos hírű s az egyesület kebelében felmerült az óhaj, ezen fényes képtárlatot Debreczenben is bemutatni. Az óhaj tett követte s ma már jelenthetjük, mint bevezetett tényt, miszerint a képkiallítás Debreczenben december 13-án fog ünnepélyesen megnyitást kapni.

A város házában lesz kiállítva ezen rendkívül érdekes, mesésen fényes, művészi dolgokban dús gazdag képkiallítás, melynek lehozatala elévülhetlen érdeme a műpártoló egyesületnek.

Festőművészeink legmesterebb alkotásait küldik le e célra. A kormány képviselője fogja megnyitni a pazarul díszes kiállítást, sőt tekintélyes összegben vásárol képeket és, hogy ezen vándor tárlatok sikerét biztosítsa.

Az egyesület különben dr. Dóczy Emilt az agilis új titkárt küldte ki a módoszatok megbeszélésére s ennek jelentése után fog határozni a további teendők felől.

Annyit már most elárulhatunk, hogy

ennél fényesebb megnyitása, művészi képekben gazdagabb s pazarabb kiállítású képtárlatot még nem látott városunknak a szép iránt mindig fogékony s műpártoló közönsége.

* **Ünnepi istentisztelet az izraelita templomban.** II. Rákóczi Ferenc fejedelem hamvainak a hazai földre érkezése napján f. hó 27-én szombaton délelőtt 10 és fél órakor a Deák Ferenc utcai izr. templomban hálaadó istentisztelet fog tartatni, melyre az izr. hitközség t. tagjai ezennel meghívattak. Sorrend: 1. 90—91. zsoltár recitálása, 2. Ima, tartja Krausz Vilmos főrabbi, 3. El-molé, rachmim, 4. Hanauszén tsnób, 5. Hymnus.

* **Az akadémia ifjúsága Rákóczi temetésén.** Az ország minden vidékéről Kassár zárandokló ifjúság között ott van az akadémiai ifjúság is. A kollegium jogász ifjúsága Padrah Kálmán jogász-elnök és Mező Sándor joghallgatóval képviselteti magát az ünnepélyen, kikhez többen csatlakoznak. Magukkal viszik a jogászi ifjúság gyönyörű nagy koszoruját a nagy fejedelem sírjára. Az akadémiairól még másik küldöttség is megy Kassára. E küldöttség tagjai Miszti Mihály főiskolai senior, Vidovics Jenő, Soós István és Dózsai István.

* **Október hava és a külügyminiszterek.** A „Neue Freie Presse” kabalistája megállapítja, hogy október hava meglehetősen végzetes szerepet játszik a magyar osztrák külügyminiszterek életében. — Az 1864-ik esztendő óta ugyanis majdnem minden magyar osztrák külügyminiszter október hónapban hagyta el hivatalát. Gróf Rechberg öt évi működés után 1894. október 27. gróf Mensdorff-Pouilly Sándor két évi szereplés után 1866. október 30-án vált meg hivatalától, gróf Baustnak 1871. október 29-én fogadta el a király lemondását, gróf Andrássy Gyula 1879. október 8-án vált meg a külügyi hivatalától, amelyet nyolc évig töltött be, báró Haymerle két évi szereplés után 1881. október 10-én és most Goluchowski tizenegy évi munkásság után október 21-én adta be lemondását. Az egyetlen kivétel csak gróf Kálnoky volt, aki 1881. novemberében vette át hivatalát és 1895. május 16-án hagyta el.

* **Haláleset.** Mély megilletődéssel közöltük tegnap a leverő hirt, hogy a szeretett és jó barát, Nánássy Lajos Béla öngyilkosságot követett el. Elhunyt alkalmával, a következő gyászjelentést kaptuk: Mély fájdalomtól összetörve tudatjuk, hogy szeretett fiunk, unokám és testvérünk Kiskárándi és nagyváradi Nánássy Lajos Béla a mai nap reggelén, élete 23-ik évében váratlanul elhunyt. Kedves halottunk Magos-utca 13-ik számú házuktól a folyó október hó 26-án délután fél 3 órakor fog az ev. ref. vallás szertartásai szerint, a Kossuth-utcai temetőben örök nyugalomra tétetni, mely végtisztesség tételre rokonsainkat és ismerőseinket bánatos szívvel meghívjuk. Debrecen, 1906. október 24. Özv. Nánássy Lajosné Bészler Juliánna nagyanya, Nánássy Lajos és neje Bészler Louise szülők, Nánássy Géza, Nánássy Viola, Nánássy Camilla, Nánássy Ilona testvérek.

* A budapesti villamos sztrájk.

A budapesti villamos vasut összes alkalmazottjai ma délben, pontban 12 órakor, megkezdték a sztrájkot. Midőn a déli harangszó megszólalt, az összes villamos kocsik megálltak, a kalauzok és kocsivezetők, értesítvén a közönséget a sztrájkokról, nyomban elhagyták a kocsikat, melyek üresen maradtak az utca közepén. A sztrájk hírére lovas és gyalog rendőrök jelentek meg az utcákon, hogy az esetleges zavargásnak elejét vegyék. A sztrájkolók e pillanatban csoportosan sietnek ki a sztrájk-tanyára.

*** Anyakönyvi hírek.** A mai nap folyamán a helybeli m. kir. anyakönyvi hivatalnál a következő születéseket, illetve haláleseteket jelentették be: a) **születések:** Pinczés Erzsébet ev. ref. Barta István ev. ref. Kiss Sándor ev. ref. Fráter Gyula Tibor ev. ref. Parti Róza ev. ref. Hermel Áron izr. Nagyházi Ferenc ev. ref. Vizsloczky Imre ev. ref. Brózik Erzsébet Mária ág. ev. Ivanics Ferenc r. k. Fekete Eszter ev. ref. b) **halálesetek:** Nánássy Lajos Béla 22 éves ev. ref. Szabó Ilona r. k. 6 éves. Sikos András ev. ref. 7 hónapos. Vas Mihályné ev. ref. 43 éves.

*** Az iparos kör gyűlése.** Az iparos kör tegnap délután 5 órakor az ipartestület helyiségében nagy számu ipartestületi tag jelenlétében ülést tartott. Biczó Gyula az iparos-kör elnöke szép szavakkal üdvözölte az egybegyűlteket s felolvasta Wessprómy Zoltán Hajduvármegye és Debrecen város főispánjának átiratát, melynek értelmében az iparos-kör tagjai sorába lép. Az ülés lelkesedéssel vette tudomásul a főispán ez elhatározását.

A gyűlés egyhangulag elhatározta, hogy november hó 11-én az iparos-kör családias ismerkedési estélyt rendez társasvacsorával egybekötve. E társasvacsora a jelenlévők számára mértén, vagy az ipartestület dísztermében, vagy a Bika szálló helyiségében tartja meg.

Az iparos-kör az évenként megtartott téli bál terminussát az 1907. év február első vasárnapjára tűzte ki.

Ezzel az ülés véget ért.

*** Házassági emléklap.** Érdekes leirat érkezett ma Andrassy belügyminisztertől. A leiratban az foglaltatik, hogy az olyan anyakönyvi kerületekben melyekben a népszámlálás szerint legalább 66000 ember lakik továbbá a rendezett tanácsu és törvényhatósági városokban, valamint a járási székhelyeken ezután az anyakönyvezetőknek úgynevezett házassági emléklapok kaphatók, melyért legalább egy korona kell fizetni. Az így befolyt összeg a József főherceg szanatórium egyesület alapja javára fordítatik.

*** Eljegyzés.** A Mayer Jenő nagy kereskedő cég beirtagja: Mayer Béla eljegyezte özv. Jablonczay Kálmáné urnó bájos és nagyműveltségű leányát Lenkét. Áldást és szerencsét kívánnak az ifju párnak a rokonok és ismerősök.

*** Rendelet a táncitanítókról.** Andrassy Gyula gróf belügyminiszter rendeletet adott ki a táncitanítók ügyében, amelyben elrendeli, hogy csakis olyan táncitanítók vezethetnek tanfolyamokat, akiknek oklevelük van. A rendelet intézkedéseivel képest a táncmesterek országos egyesülete Saphir M. Imre, elnök kezdeményezésére elhatározta, hogy az egyesület maga nyit tanfolyamot táncitanítók részére, akiknek eddig oklevelük nem volt és így a belügyminiszter rendeletének eleget tenni nem tudnak. A táncitanító képző tanfolyam december hónap elsején veszi kezdetét. Jelentkezéseket Saphir H. Imre, a Táncitanítók Országos Egyesülete címére (Erzsébet-körút 27.) kell küldeni. A táncmestereket az Opera ház felkért balletmesterei fogják tanítani.

*** Csavargás.** Az éjjeli őrzőket letartóztatta Nagy Lajos cselédet ki Emerich Arnold Arany János utca 38. sz. alatti lakostól a cselédkönyve hátrahagyásával megszökött, a letartóztatása alkalmával azzal védekezett, hogy őt a gazdája elcsapta és ruival még nem volt helye az állomásnál szokott aludni.

*** Tolvaj cseléd.** Pap Juliánna cselédet a Deák Ferenc utca a poszton álló rendőr igazolásra szállította fel, midőn az futásnak eredt, azonban a rendőr a Timár utcán utólrta és a központra kísérte. Ott nyomban kihallgatták és bevallotta, hogy mivel minden pénze elfogyott, kénytelen volt az utolsó ruha darabját is eladni, úgy, hogy Stenezel Lajosnéól lopott el egy szoknyát, hogy az árán valami ennivalót vegyen. Letartóztatták.

*** Szerbia ügyei.** Nagy az öröm Belgrádban Goluchovski bukásán és Pasic mi-

niszterelnök nagyképűen fogadja a skuptina tagjainak gratulációit, mintha bizony ő huktatta volna meg a Ballplatz miniszterét. S közben vérszemét kapott a belgrádi kormány. Egy táviratuk jelenti, hogy Tucker, Vickers Sohn és a Maxim és társa féle angliai ágyugyarak képviselője odaérkezett. Ennek az utazásnak nem az a célja, hogy a szerb kormánnyal Armstrong ágyukat rendeltesen, hanem egészen más az indító oka. Karagyorgyerics Arsen herceg ugyanis tervet dolgozott ki, amelyhez a szerb vezérkar is hozzájárult, s melynek az a veleje, hogy az öt szerb hadosztályt szereljük fej nyolc nyolc hordozható géppuska üteggel, a két lovas-hadosztályt pedig egy-egy ütég hordozható és kereken járó s ütégeként négy-négy géppuska. A terv szerint tartaléklul egy-egy hordozható és kereken járó ütég is volna beszerzendő. A munició több mint egy millió frankba kerülne. Ezt a tervet a Pasic-kormány a magáévá tette annál is inkább, mert a steiri fegyvergyárban most készülnek a géppuskák az osztrák-magyar közös hadsereg számára. A steiri géppuskák Schvarzloher rendszerűek, amelyek az eddigieknél sokkal jobbak. Ebből a rendelésből sem az osztrák, sem a magyar fegyvergyárak egy fillért sem fognak látni.

*** Kubelik és a csehok.** Prágából jelentik: A „Hlas Naroda“ nemrég azt a hírt közölte, hogy Kubelik János, a hírneves hegedűművész, Prauban nem akart csehül beszélni a honfitársaival. Kubelik most ezt a levelet intézte az említett laphoz:

„Nem igaz, hogy Prauban csak anyanyelvem miatt szégyenkeztem volna. Igaz azonban az, hogy legutóbbi prágai hangversenyem alkalmával nem részesültem olyan fogadtatásban, amelyet megérdemeltem volna. A kritikus urak is utolsónak tettek meg és néhány rövid sorral végeztek velem. Ez nagyon bántott. En a cseh nemzet fia vagyok ugyan, de azt már nem teszem, hogy mindenütt és mindig csak az anyanyelvemen beszéljek. Egyébként megfogadtam, hogy Prágában többet nem adok hangversenyt.“

x Pörkölt és nyerskávé különlegességek kaphatók Félégyházy János motorüzemi kávé pörköldéjében Piac és Miklós utca sarkán.

x Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene.

Városi párt.

Az előkészítő értekezlet.

(Saját tudósítónktól.)

— október 25.

Debrecen közéletének néhány önzetlen férfa tervbe vette egy „Városi párt“ alakítását. A politika teljes kizárásával, olyan polgárokat tömörítenek maguk köré, a kik Debrecen város fejlődését, felvirágoztatását, haladását írják a zászlójukra, azért a város törvényhatósági közgyűlésén és a társadalomban minden erejükkel sikra szállanak; pártpolitikai és magánérdekektől eltekintenek, a fölé helyezkednek minden olyan kérdésben, a hol a város közérdekéről van szó.

„A városi párt“ hivatása üdvös és magas és reméljük, hogy társadalmunk értelmisége tömegesen fog sorakozni a kezdeményező taborába.

A „Városi párt alakuló gyűléséről az alábbi tudósítás számol be:

Dr Petzkó Ernő, az előkészítő bizottság elnöke tegnap délután 5 órára hívta össze az értekezletet, melyen megjelentek a következők: Kardos László, dr Tüdös János, Szilágyi Imre, Márk Endre, Jánosi Zoltán, Kövendi Domokos, dr Kemény Mór, dr Bruckner Ernő, dr Ferenczy Gyula, Szentkirályi Tivadar, Rical Antal, dr Jászay Viktor, Muraközy László, Eröss Lajos, Pálffy Gábor, dr Varga Emil, dr Hütter Károly, Végh Gyula, dr Czákó Zsigmond, dr Berger Andor, Jobbágy Imre, Szliuka István, Or-

módi Lajos, dr Varga Elemér, Lőfkovics Arthur, Vecsei Zoltán, dr Révi Nándor, Grósz Nagy Ferenc, Bárdos Géza, Békési Albert, Hochfelder Jakab, Madgyesy Lajos, Fleischmann Mór, Tafier Ignác.

Elnökölő dr Peczkó Ernő felkérte Márk Endrét, olvassa fel az előkészítő bizottság üléséről felvett jegyzőkönyvet. Ezután felolvasták az előkészítő bizottság kiküldötti által elkészített felhívást, mely körvonalozza és megvilágítja a városi párt programjait, céljait és irányát.

Márk Endre szólalt fel először. Azt fejtegette, hogy milyen irányban induljon a mozgalom. Csak városi bizottsági tagok, vagy pedig minden választójoggal bíró polgár tagja lehet-e pártnak? Szerinte a városi pártnak szüksége van arra, hogy alkalomadtán, bizottsági tagok választásánál nem pusztán politika, hanem a város jól felfogott érdekei által vezérelt férfiak a városi párt nemes céljaiért szálljanak harcba. Ezért meg kell nyerni olyan önzetlen férfiak támogatását, kik nem bizottsági tagok és be kell vonni őket is és meg kell velük ismertetni a párt intencióit.

Kövendi Domokos szerint úgy kell a pártot szervezni, hogy az intéző bizottságban legyenek szakelődök, a kik a közgyűléseket megelőző értekezleteken az ügyeket kellő hozzáértéssel megvilágítsák, megértessék, hogy minden bizottsági tag tisztában legyen azzal, hogy mire szavaz a közgyűlésen.

Szántó Győző szükségesnek tartja, hogy a párt programját tüzetesen megvitatassák. Debrecen és vidéke közlekedési ügyeit fejtegette.

Lőfkovics Arthur és többek hozzászólása után dr Peczkó Ernő általános helyeslés közben kimondja a Városi-párt megalakulását, egyben felkérte a jelenlévőket a belépési iv aláírására. Az ivat a jelenvoltak valamennyien aláírták.

Jánosi Zoltán szólalt fel azután:

A megalakítandó „városi párt“ programja ebben a két szóban foglalható össze modern város. Ebben benne van az, hogy mi, akik a „városi párt“ tagjai leszünk, mindazt felkaroljuk, ami szereti városunk anyagi és szellemi fejlődését előmozdítja.

Többen vlt a tárgyává tették, hogy csak bizottsági tagok, vagy pedig mások is lehetnek tagjai a pártnak.

Dr Ferenczy Gyula szerint minél szélesebb rétegekre kell támaszkodni. Ilyen értelemben mondja ki elnök a határozatot.

A kibocsátandó felhívás tartalmát tárgyalta ezután. Számos felszólalás után Szentkirályi Tivadar helyesnek tartja, ha Jánosi Zoltán által elmondottakat tekintik irányadóul. Ezt elfogadták és megbízták dr Petzkó Ernőt, Márk Endrét és Jánosi Zoltánt a párt programjának végleges elkészítésével.

A tisztikar, illetve az elnökválasztás következett ezután. Közfelkiáltással Kardos Lászlót jelölték az elnökségre, de ő mindenképpen elakarta magától hártani a tisztséget. Ő ugymond — mint közkatona minden erejével és lelkesedésével szolgálja és támogatja a pártot, de elfoglaltságára való hivatkozással az elnökséget nem fogadhatja el. Azonban Kardos László kijelentései után is olyan lelkesedéssel nyilatkozott meg a jelenlévők bizalma és ragaszkodása az ő személye mellett, hogy végre is nem térhetett ki és általános éljenzés és helyeslés közben jelemtették, hogy meghajlik az óhaj előtt és elfogadja az elnökséget.

Kardos László elnöklése mellett azután megválasztották a tisztikart.

Alalnökök: Márk Endre, Szentkirályi Tivadar, dr Kemény Mór, ifj. Schvare Vilmos.

Tokár: dr Peczkó Ernő.

Jegyzők: Bárdos Géza, dr Kovács Gábor, dr Révi Nándor.

Intéző bizottsági tagok: Jánosi Zoltán, dr Ferenczy Gyula, Laszgalner Kálmán, dr Freund Jenő, Kövendi Domokos, Szilágyi Imre, Vecsei Zoltán, dr Berger Andor, Rical Antal, Pálffy Gábor, Kerzhoffer József, Komlóssy Dezső, Tóth István, Lőfkovics Arthur, Szántó Győző, Horváth János, Zelinger Ede.

SZÍNHÁZ.

Műsor.

Okt. 26. Pénteken „Legvitézebb huszár”, operette. (Elször.)

Okt. 27. Szombaton „Legvitézebb huszár”, operette. (Másodszer.)

Okt. 28. Vasárnap délután „II. Rákóczy Ferenc fogsága”, színmű.

Este: A Rákóczy ünnepély első napja.

„Bajazzok” és „Tarabin felesége”.

Leontavalle szünetedélytől lüktető, lázban forró operáját hallották ma este. A szünetedélyből és lázból ugyan édes keveset érezünk ki az előadásból, de voltak élvezhető részei is, a minél ki kívánna többet, mikor Goluchowszky és Pietreich úgy is megbuktak? Zilahyné-é a siker oroszán része. Hangjával esodákat mivel, énektudása tökéletesen érvényesült Nedda szerepében. Jól végezték a dolgokat Polgár (Tonio) és Radó Anna (Beppo.) Bay Silvioján nagyon meglátszott, milyen baj az, ha az énekes inkább naturalista mint nem a dressura, mint énektudás, a mit produkál. Szalainak (Canio) nincs annyi ereje, sem hangban, sem játékban, sem érzésekben, hogy ebben a nagy hatásokra számított szerepben megállhasson. Diéséretet érdemel Fekete karmester az opera gondos betanításáért, az énekkar is tapsot kapott az első felvonásban precíz énekéért. — Az opera után következett a „Tabarin felesége”, Catalle Mendestől. Szakács és Lukács Juliska megrázó hatása, igazán drámai játékuk emelkedett ki az előadásból. Kitűnő volt Bérczy, mint Polyandre s tetszettek Halmes A., Ternyei és Arkosi.

A Rákóczy-ünnepi előadások. Vasárnap f, hó 28-án délután 3 kor mérsékelt helyárrakkal lesz, a három napon át tartó országos Rákóczy ünnep napok bevezető előadása. Ez alkalommal mint azt már tegnapi számunkban is jeleztük a „Rákóczy nyitány” és „Rákóczy induló” című ünnepi prólóg mellett színre kerül II. Rákóczy Ferenc fogsága című történelmi színmű, melyben a társulatnak csaknem minden tagja részt vesz. Este 7^{1/2} órakor rendes helyárrakkal tartatik meg a Rákóczy ünnepelő előadása a szempontban már jelzett műsorral.

Operette premier. A színház operette személyzete nagy gonddal készült Martos Ferenc és Jákobi Viktor magyar tárgyú, kedves zenéjű operettjére, melynek bemutató előadása pénteken f. hó 26-án lesz. Az újdonságban csaknem az egész személyzet foglalkoztatva van. A főének szerep Zilahyné kezében van, nehéz és fárasztó szerepe van az operettben Fóthy Frida és Sarkadinak kik együtt egy pár gyönyörű táncos duettet adnak elő, a többi szereplők Radó Anna, Vida Ilona, Ternyei, Polgár, Arkossy, Karacs, Deésy, Bérczy, Vadász, Szenté, stb.

A legvitézebb huszár. Martos Ferenc és Jákobi Viktor, magyar izű és kedves zenéjű operettje, melynek ma van a bemutatója. Holnap ismét színre kerül fényes kiállításban, új jelmezekkel, a főszerepekben Zilahyné, Fóthy Frida, Radó Anna, Vida Ilona, s a férfiak közül részt vesznek Ternyei, Sarkadi, Arkossy, Karacs Szalai, Bay, Vadász.

TÁVIRATOK

Oroszországból.

Jekaterinoszláv, okt. 25. Midőn a kormányzó Pokrovszkoje falut meglátogatta, a parasztok azt követelték, hogy mentse fel őket attól a kötelezettségtől, hogy az állami alkoholraktárakat az anarkhisták támadásai ellen védelemezzen. Midőn a kormányzó megtagadta kérésüket, bezúrták a község házának összes ablakait és megakarták gátolni, hogy a kormányzó elutazzék. Végre is a katonaság állította helyre a rendet.

Budapesti gabonatársaság.

(Déli zárlat.)

Budapest, okt. 25.

Buzakinál kedvező, vételkedv csekély. Tartott irányzat mellett 25,000 métermázsa került forgalomba változtatlan áron. Egyéb gabonaneműk tartottak.

Idő: hideg és borús.

Buza októberre	14.34—36.
Buza áprilisra	14.86—88.
Rozs októberre	13.60—62.
Rozs áprilisra	13.08—10.
Zab októberre	13.90—92.
Zab áprilisra	13.86—88.
Tengeri augusztusra	—00—.
Tengeri szeptemberre	10.30—32.
Tengeri 1907 májusra	26.50—70.
Repce augusztusra	—.—.—.

Városi Színház.

Bérlet 23. sz. (B) Bérlet 23. sz. (B)
Ma pénteken, 1906. október hó 26-án:

Legvitézebb huszár.

Operette 3 felvonásban.

SZEMÉLYEK:

Báró Simonyi József őbester	Ternyei L.
Dózy) kapitányok	Arkosi Vilmos
Aczél) — — — — —	Karacs Imre
Majtenyi) főhadnagyok	Szalai Gyula
Luzsinszky) — — — — —	Bérczi Ernő
Appagyi) hadnagyok	Perényi J.
Zelenay) — — — — —	Bay László
Krupszky, káplár	Vadász Lajos
Gyuri, az őbester legénye	Sarkadi V.
Beérky közhuszár	Szilágyi Ernő
Egy huszár	Gazdacska L.
Riverolles vicomte	Vida Ilona
Ressseau, polgármester	Polgár S.
Jegyző	Ardai Árpád

Szerkesztői-posta.

Agamemnon. Bizony gyöngécskék!

H—th. S. Önnek teljesen igaza van, de szíves figyelmé tárgyaltan, mivel a hatóságok és a miniszterek már intézkedtek, hogy az október 27-iki ünnep munkaszünet legyen.

S. R. Garde — ör, felvigyázó; de — nek, nek; dame — hölgy; garde de dame — hölgykísérő, (hölgynek öre, kísérlője); mar most akár férfi, akár nő az a hölgy mellé adott kísérlő, a neve mindig garde de dame. Tehát a garde de monsieur annyit jelent, mint egy urnak az öre vagy kísérlője, aki viszont férfi vagy nő, mindig csak garde de monsieur. Tehát hogy is lehet ily kérdéssel fordulni hozzánk, ha csak valamelyest konyit is a francia nyelvhez. Aki pedig nem tud franciául, ne használjon francia szavakat. Mintha különben üzentünk volna már ebben a tárgyban!

Kamatozó

házi takarékperselyek

Azon cél elérésére, hogy egész kis összegek is gyümölcsözőleg elhelyezhetők legyenek, igen csinos kiállítású házi takarékperselyeket rendeztünk be, melyeket

ingyen

bocsátunk feleink rendelkezésére. H szabadalmazott perselyek használata világszerte rohamosan terjedt el és nagy kedveltségnek örvend.

Alföldi Takarékpénztár

Debrecenben. 529—3—2.

Legjobb szabású

glace, svéd és szarvasbőr

keztük

Schön Sándor

keztük, kötszer és orvosi műszertárban

DEBRECEN,

Piao-u. 12. (Stenczinger-ház.)

13603/1906.

Arverési hirdetmény.

Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező s a debreceni 3916 sz. tjkvben a 6581 hrsz. alatt felvett telekkönyvileg 3 hold, a kataszter szerint azonban 2 hold 1405 négyszög öl területű József kir. herceg u. 67 sz. Weidner féle ház utáni ondódi föld a törvényhatósági bizottsági közgyűlésnek a m. kir. Belügyminiszter Ur által 81818/1906. II. b. sz. alatt jóváhagyott 103/7827—1906. számú határozata folytán nyilvános árverésen eladatik.

Az árverés megtartása határidejűl a f. 1906. év november hó 20 napjának d. e. 9 órája helyiségül pedig a város háza nagyterme tüzetik ki.

Kikiáltási ár 2000 azaz kétezer korona, melyen alól a fenti ingatlan eladni nem fog.

Az árverelni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át vagyis 200 koronát készpénzben vagy óvadékképes érték papirban a kiküldött bizottság kezéhez letenni bánatpénzül, vagy a bánatpénznek a házi pénztárnál előlegesen történt letétbe helyezéséről kiállított letéti jegyet átszolgáltatni.

Árverelni szándékozók a részletes árverési feltételeket a városi számvevői hivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetik.

Debrecen, 1906. október hó 18-án.

538—1 1. A városi tanács.

Magyar államvasutak menetrendje.

Debrecenből indul:		óra	perc
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	4	30
Budapest felé (gyorsvonat) —	reggel	8	57
Budapest — Nagyvárad felé —	d. u.	8	30
Budapest — Nagyvárad felé —	este	10	35
Szatmár — M.-Sziget felé —	d. u.	4	—
Csak Szatmár (gyorsvonat) —	d. u.	6	55
Csak Szatmár teher v. sz. sz. —	este	8	24
Szatmár—M.-Sziget f. (gyorsv.) —	d. u.	12	11
Miskolc—Kassa felé — — —	reggel	8	51
Miskolc—Kassa felé — — —	este	7	22
Szerencs—S.-A.-Ujhely Kassa f.	d. u.	4	25
m. á. vasúttól	reggel	5	35
vásártérről —	reggel	5	44
m. á. vasúttól	d. e.	8	09
vásártérről —	d. e.	8	18
B.-Böszörmény m. á. vasúttól	d. u.	11	11
B.-Sz. Mihály felé vásártérről —	d. u.	11	20
m. á. vasúttól	d. u.	4	24
vásártérről —	d. u.	4	47
m. á. vasúttól	este	7	—
vásártérről —	este	7	07
F.-Abony felé m. á. vasúttól	reggel	4	35
F.-Abony felé vásártérről —	reggel	4	58
O.-Kócs—Polgár felé m. á. v.-tól	d. u.	4	56
O.-Kócs—Polgár felé vásártérről	d. u.	5	16
Derecske—N.-Léta felé — —	reggel	9	55
Derecske—N.-Léta felé — —	d. u.	4	51

Bpestre érkezik:		óra	perc
A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.	1	50
A déli 12 ó. 05 p.-kor ind. sz. v.	este	6	40
Az este 10 ó. 31.-kor ind. sz. v.	reggel	5	45
A d. u. 4 ó. 46 p.-kor ind. sz. v.	este	9	35

Budapestről Debrecenbe indul:		óra	perc
A d. u. 12 ó. 4 p.-kor érk. gy. v.	reggel	7	25
A d. u. 8 ó. 29 p.-kor érk. sz. v.	reggel	9	—
Az este 6 ó. 29 p.-kor érk. gy. v.	d. u.	2	35
Az éjjel 6 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	7	—
(P.-Ladányig gy. v. átszállással)	este	9	15

Debrecenbe érkezik:		óra	perc
Budapest felől (sznmélyvonat)	d. u.	8	29
Budapest—Nagyvárad f. gyors	este	8	48
Budapest—Nagyvárad felől —	éjjel	2	34
Budapest—Nagyvárad felől —	d. u.	8	29
Csak P.-Ladánytól — — —	reggel	7	46
Csak Szatmár felől — — —	reggel	8	48
Szatmár—M.-Szigetről — — —	d. u.	4	12
Csak M.-Szigetről — — —	este	10	11
Szatmár felől — — —	este	6	40
Kassa—Miskolc felől — — —	este	8	19
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs	d. e.	11	31

B.-Sz. Mihály	vásártérre —	reggel	7	33
B.-Böszörmény felől	mávasúthoz	d. e.	7	40
	vásártérre —	este	6	22
	mávasúthoz	este	6	28
	vásártérre —	d. u.	8	29
	mávasúthoz	d. u.	8	35

F.-Abony felől vásártérre —	d. u.	7	44
F.-Abony felől m. á. vasúthoz	d. u.	7	54
O.-Kócs—Polgár felől vás. tér.	reggel	5	25
O.-Kócs—Polgár felől máv.-hoz	reggel	5	35
Derecske—Nagy-Léta felől —	reggel	7	15
Derecske—Nagy-Léta felől —	d. u.	8	18

Szőlő oltványok.
Valamint az elmúlt években is a

Külföldi első szőlőoltványi telep
tulajdonos Caspari Frigyes Medgyes 21
Nagyküküllő megye — volt az egyedüli az egész országban mely ve őinek minden tekintetben kifogástalan minőségű — egészséges-fajazonos és teljesen fajtiszta szőlőoltványokat szállított, úgy a jövőben is egyedül a fenti szőlőtelepen kaphatók a legjobb minőségű, a legkülönbözőbb fajú és alanyú bor csemege bor és különleges csemege szőlőoltványok, melyek elültetése által a szőlőbirtokok bőséges eredményeket érnek el.
Kiválóan képes ártégyék — számos elismerő levelel — ingyen és bérmentve.

Kertek rendezését és azokról tervezetet izlésesen készítik.

Budapesten

Az egyetlen Független Ellenzéki nagy napilap:

„AZ UJSÁG”

Előfizetési ára

Egész évre : 28 k.
Félévre : 14 „
Negyedévre : 7 „
Egy hónapra : 2 k. 40 f.

Gyönyörű ALBUM-ajándék karácsonyra AZ UJSÁG minden előfizetőjének kivétel nélkül!

Megrendelési cím : „AZ UJSÁG” kiadóhivatala, Budapest, VII., Kerepesi-ut 54.

Hirdetések jutányos áron felvételnek.

— Elővirág, csokrok és koszorúk a legszolidabb áruk. —

Az ősziidény beáltával ajánlom dusan felszerelt élővirág üzletemet.
Különösen felhívom a n. é. közönség figyelmét kora tavaszi nyitásra legválogatottabb fajú friss :
Jácint, Tulipán és más virág hagymáimat.
Allandóan nagy választékot tartok erőteljes **Palmák**-ból és mindennemű **disz növényekből**.
Szíves megtekintésre ajánlom kertészeti telepemet, ahol is mindenkor készséggel állok rendelkezésre.
Levágott és cserepes virágokból szintén nagyválasztékot tartok, melyekből **menyaszonyi, disz és mellesokrokat**, valamint **sirkoszorukat** megrendelésre a legfinomabb izlés szerint készítik.
Helybeli, vagy vidéki megrendelések eszközölhetők a **Kossuth utcai** (Városház épület) üzletben, vagy kertészeti telepem **Ferenc Jozsef ut 6. a.** Margit-fürdővel szemben.
Kiváló tisztelettel
Paczelt János
kereskedelmi és mű-kertész.

Legfinomabb izlés és pontos kiszolgálás.

Gleichenberg itthon! Sok ezren keresik fel évenként a külföldi Gleichenberg, Reichenhall stb. fürdőhelyeket, hogy gyógyulást keressenek megrongált tüdőjöknek. Dr. Than Károly, egyetemi tanár és több előkelő hazai és külföldi szakorvos egybehangzó kijelentése szerint a **Kövesligeti**

Tulipán ásványgyógyvíz

a Gleichenberg „Constantin” és a Niederseltersi gyógyvízhez hasonló.

Nem kell tehát külföldre menni, nem kell idegenben kinlódni, hanem mindenki otthon tarthatja a kurát és az eredmény számtalan orvosi elismerés tanúsága szerint meglepő, mivel a Kövesligeti **Tulipán ásványgyógyvíz** gyógyhatása ugy a tüdőre, mint a gyomorra nézve felülmulhatatlan és a mellett közelségénél fogva tettemesen olcsóbb, mint a külföldi víz.

A kinek tehát egészsége drága, ne mulassza el a Kövesligeti **Tulipán ásványgyógyvizet** állandóan használni vagy a ki borhoz, vagy sziruphoz kellemes és üdítő italt akar.

Főraktár Debrecen és Hajdumegye részére

Darvas Miksa fűszer és ásványvíz kereskedőnél Debrecen, Teleki-utca 104. — Telefon 294 sz.

Férfi-, fiu- és gyermek-ruhák

legelőnyösebb bevásárlási forrása

Neumann M.

cs. és kir. udvari ruha szállító

Debrecen, Piac-utca 51. sz.

Magy. kir. főpostával szemben.

A Debreczeni Ipar- és Kereskedelmi Bank

a takarékossgot elősegítendő

mindenkinek, ki betevőink sorába lépni hajlandó,

egy acélból készült, csinos

Takarék-gyűjtő szekrényeket

ad kölcsön, ha első betétként 5 koronát fizet be, mely összeg a betevő tulajdonát képezi és betéti könyvet kap róla és kamatozik.

A takarékgyűjtő szekrényeket

zárva kézbesítjük feleinknek és csak egyedül mi nyithatjuk ki; szükséges tehát, hogy havonként legalább egyszer elhozzák azt hozzánk, hogy az összegyűlt legkisebb összegeket is átvegyük és kamatoztatás véget a betétkönyvbe bejegyezhessek.

Ha csak 20 fillért becsusztat naponta a perselybe, csodálkozni fog, hogy mily összegre nő az rövid 5 év alatt is. Tájékoztatóul szolgáljon a következő táblázat:

	Tőke	Kamat	Osszesen
20 fillér naponként 5 év alatt növekedik	365.—	37.98	402.08
40 " " " " " "	730.—	75.96	805.96
60 " " " " " "	1095.—	113.94	1208.94
80 " " " " " "	1460.—	151.92	1611.92
1 kor. " " " " " "	1825.—	189.90	2014.90
2 " " " " " "	3650.—	370.80	4029.80

Kérjen tehát ily

Takarék-perselyt

a Debreceni Ipar- és Kereskedelmi Banktól

Debrecen, nyomtatott László József könyvnyomdájában.

A perselyek az Iparbank kirakataiban láthatók.